

РОЛЬ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПРИ ВИВЧЕННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Федірець О.В. доцент кафедри менеджменту, к.е.н.

В Національній доктрині розвитку освіти в Україні у ХХІ ст. наголошено, що суспільство без високого рівня освіти не має майбутнього. Відповідно до законів України про освіту та документів Болонської декларації модернізація вищої школи передбачає посилену увагу до підвищення якості навчального процесу, наслідком якого є розвиток професійної компетентності майбутнього фахівця. Основним елементом, поряд із самостійною роботою, є індивідуальна робота зі студентством.

Серед основних завдань індивідуалізації навчання виокремлюють такі:

- максимально виявити, ініціювати, використати індивідуальний досвід студента;
- допомогти студентові самовизначитися, самореалізуватися;
- активно стимулювати студента до самооцінки освітньої діяльності.

Індивідуальна робота студента на факультеті визначається у форматі конкретної дисципліни навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Як доводить практика, розвиток індивідуальної роботи зі студентами позитивно впливає на формування їх професійної мотивації та успішне входження у студентське середовище.

Відповідно до нині діючого Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах активно практикується використання індивідуальних занять як виду навчальних занять з окремими студентами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей [1, с. 48].

Відбір та структурування змісту для індивідуальної роботи відбувається за такими принципами: модульності (як змістової завершеності частки навчальної дисципліни); системності; міждисциплінарності та інтеграції; індивідуалізації та диференціації; креативності для формування у студентів навичок вирішення практичних задач на репродуктивному, адаптивному, частково-пошуковому та творчому рівнях складності; багаторівневості, що передбачає забезпечення «поетапного» ускладнення змісту навчально-дослідницької діяльності через скорочення або примноження завдань дослідження, звуження або розширення «інформаційного поля» дослідницьких завдань. Принцип багаторівневості дозволяє в повному обсязі врахувати індивідуальні можливості студентів, рівень їхнього актуального розумового розвитку, ступінь оволодіння навчальним матеріалом.

До найважливіших освітніх завдань навчання належать завдання оволодіння студентами системою знань і навичок, специфічних для кожного навчального предмету; завдань розвитку особистості студента,

його потреб, інтересів, здібностей; формування наукового світогляду [2, с. 12].

Підготовка висококваліфікованого спеціаліста пов'язана зі зміною підходів щодо підготовки сучасних менеджерів відповідно до знань та основних особливостей розвитку освіти. Кредитно-модульна система організації навчального процесу передбачає викладання новітніх, доступних і технічно забезпечених високих технологій навчання та опановування знаннями.

На кафедрах факультету з усіх навчальних дисциплін розроблено тематику ІНДЗ, методичні рекомендації до її виконання. Переважно – це дослідницька, наукова робота. З навчальних дисциплін «Енергетичний менеджмент в сільському господарстві», «Ризики в менеджменті та антикризове управління», «Управління інноваціями» ІНДЗ виконуються під час проходження виробничих практик.

За умов посилення конкурентоспроможності фахівців індивідуальна робота орієнтує студента на ставлення до навчання, суспільства, до самого себе. Це допомагає студенту виробити свій індивідуальний стиль діяльності, який містить певні професійні дії, мотиви, ставлення та самосвідомість [3, с. 28].

Отже, індивідуалізація в процесі навчальної, наукової та виховної роботи на факультеті економіки та менеджменту реалізується шляхом охоплення всіх потенційних здібностей з урахуванням особистісних потреб студентів. Рівень та характер індивідуальних завдань є посильними для студента та містять багато різноманітних проблем, завдань, які виникають на лекціях, семінарах, лабораторних заняттях. Індивідуальна робота сприяє збільшенню інформаційного багажу з навчальної дисципліни, передбачає розробку завдань, які не мають стандартних вирішень і спрямовані на виявлення протиріч, прогнозування, моделювання, вивчення додаткової літератури, проведення пошуково-дослідницької роботи (участь у наукових товариствах, дискусійних клубах, гуртках).

Список використаних джерел

1. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти. – К.: ВВП «Компас», 1997. – С. 15 – 17, 48 – 50.

2. Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців // Інформаційний вісник вищої освіти. – К. – 2004. – №13. – С. 12 – 15.

3. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна-Болонья-Саламанка-Прага-Берлін) / Упорядники: Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Тернопіль: Вид-во ТДП ім. В. Гнатюка, 2003. – С. 38.